

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

STANOVISKA

EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ A SOCIÁLNÍ VÝBOR

475. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VE DNECH 26. A 27. ŘÍJNA 2011

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Sociální podnikání a sociální podniky (průzkumné stanovisko)

(2012/C 24/01)

Zpravodajka: **paní RODERT**

Dopisem ze dne 6. června 2011 požádal místopředseda Evropské komise pan Maroš ŠEFČOVIČ, v souladu s článkem 262 Smlouvy o fungování Evropské unie, Evropský hospodářský a sociální výbor o vypracování průzkumného stanoviska k tématu

Sociální podnikání a sociální podniky.

Specializovaná sekce Jednotný trh, výroba a spotřeba, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 3. října 2011.

Na 475. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 26. a 27. října 2011 (jednání dne 26. října 2011), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 106 hlasy pro, 1 člen se zdržel hlasování.

1. Závěry a doporučení

1.1 EHSV považuje za nezbytné, aby se sociální podnikání při zkoumání iniciativ na jeho podporu posuzovalo z širšího pohledu na sociální podniky, neboť ve všech fázích jejich životního cyklu je zapotřebí určitých kroků.

1.2 Sociální podnikání je klíčovým prvkem evropského sociálního modelu. Je úzce propojeno se strategií Evropa 2020 a významně přispívá společnosti. Pomocí podpory a prosazování sociálních podniků můžeme co nejlépe využít jejich růstový potenciál a schopnost vytvářet sociální hodnoty. EHSV podporuje Komisi při zahájení politického rámce a akčního plánu za účelem podpory sociálních podniků v Evropě a zdůrazňuje, že je důležité, aby byly beze zbytku realizovány jak na úrovni EU, tak na úrovni členských států.

1.3 Vzhledem k tomu, že definice sociálního podniku se v jednotlivých zemích liší, měl by být charakterizován na

základě společných rysů, jako jsou sociální cíle, opětovné investování zisku, množství právních forem a účast zainteresovaných stran.

1.4 Členské státy a instituce EU musí zajistit, aby sociální podniky byly začleňovány do iniciativ a programů veřejné politiky zaměřených na podniky za stejných podmínek, jako ostatní typy podniků, a aby byly v rámci těchto programů a iniciativ zohledněny. Přeshraniční iniciativy v oblasti sociálního podnikání se nejlépe podporují pomocí financování ze zdrojů EU určeného pro místa pro setkávání a výměnu nápadů a modelů.

1.5 Pro sociální podniky je prioritou lepší přístup ke kapitálu a přizpůsobeným finančním nástrojům. Komise by měla shromažďovat a sdílet osvědčené postupy a iniciativy v oblasti inovací, které již v členských státech existují, jako je například hybridní kapitál a formy interakce mezi veřejným a soukromým kapitálem, a zajistit, aby stávající regulační rámec EU nebránil rozvoji nových nástrojů.

1.6 Je velmi důležité, aby příští programové období strukturálních fondů přímo zahrnulo programy zaměřené na vznik a rozvoj sociálních podniků. Komise by měla dodat pokyny ke spojování a posilování finančních nástrojů z různých zdrojů.

1.7 Komise by měla zahájit studii v celé EU s cílem porovnat přístupy ve veřejném financování, které jsou obzvláště vhodné pro sociální podniky. Komise by měla povzbudit a posoudit rozšíření veřejných nabídek se sociálními faktory a zabývat se otázkou tzv. pozlakování („gold plating“) veřejných zakázek. Komise by při přezkumu pravidel státní podpory měla zvážit udělení úplných výjimek všem sociálním službám obecného zájmu nebo poskytnout výjimku z oznamování všem malým veřejným službám a některým sociálním službám, aby povzbudila zakládání více sociálních podniků.

1.8 Vzhledem k rozmanitým právním formám sociálních podniků a jejich specifickému sociálnímu poslání existují v některých členských státech daňová zvýhodnění. Tato daňová zvýhodnění je třeba přezkoumat a sdílet, aby se povzbudilo vytvoření vhodných pravidel.

1.9 Komise a členské státy by měly povzbuzovat vznik konkrétních podpůrných programů pro rozvoj sociálních podniků a pro příští generaci sociálních podnikatelů.

1.10 Komise by měla společně se sociálními podniky učinit první krok k posouzení možnosti vytvořit společný evropský systém pro měření sociálních výsledků a podpořit využívání stávajících systémů. Měly by se také podrobněji prostudovat iniciativy na vytvoření transparentnějšího systému pro předkládání zpráv, aby se tak zvýšila důvěra investorů. EHSV vyzývá Komisi, aby zahájila studii stávajících sociálních označení s cílem vytvořit společný evropský systém nebo kodex chování.

1.11 Sociální podniky musí být zahrnuty do programů výzkumu, inovací a vývoje. Kromě toho by měly být podniknuty kroky ke sběru a sdílení statistických údajů o sociálních podnicích v Evropě. To by mohlo být úkolem střediska pro sledování sociálních podniků na úrovni EU.

1.12 Sociální podniky, stejně jako všichni ostatní zaměstnavatelé, musí splňovat požadavky na důstojné pracovní podmínky, dodržovat všechny platné kolektivní smlouvy a zajišťovat jejich řádné uplatňování.

1.13 Zvláštní důraz je nutné klást na nové členské státy, aby se zajistil vznik sociálních podniků díky otevření veřejných služeb, přijetí politik sociálního začlenění a podpoře forem pro sociální podniky, jako je sociální ekonomika.

2. Úvod

2.1 Ve sdělení Komise *Na cestě k Aktu o jednotném trhu* ze dne 27. října 2010 ⁽¹⁾ byla předložena opatření k uskutečnění konceptu „vysoce konkurenceschopného sociálně tržního hospodářství“. Jedním z navržených opatření byla iniciativa pro sociální podnikání. Tento návrh byl zachován jako klíčové opatření v závěrečné verzi sdělení *Akt o jednotném trhu* z dubna 2011 ⁽²⁾ a byl také zdůrazněn jako prioritní oblast ve stanovisku EHSV INT/548 ⁽³⁾ reagujícím na konzultaci k Aktu o jednotném trhu.

2.2 Evropa čelí výzvám, jež vyžadují řešení zaměřená současně na hospodářský a sociální blahobyt. Prosazování sociálního podnikání a sociálních podniků, zejména v současném neradostném ekonomickém ovzduší, využije jak jejich růstový potenciál, tak přidanou sociální hodnotu. Má-li být tento potenciál uplatněn, měl by být vytvořen a realizován komplexní politický rámec, do něž bude zapojena široká škála zainteresovaných subjektů ze všech částí společnosti (občanské společnosti, soukromých či veřejných subjektů) na všech úrovních (místní, regionální, celostátní a evropské).

2.3 Sociální podnikání a sociální podniky pokrývají různorodé koncepty, které zahrnují různé subjekty a podmínky na úrovni členských států. Název tohoto průzkumného stanoviska je „Sociální podnikání a sociální podniky“, nicméně EHSV se domnívá, že v jeho textu by se měl používat širší pojem „sociální podniky“ (zahrnující i sociální podnikání), protože je zapotřebí opatření ve všech fázích životního cyklu sociálního podniku.

2.4 Cílem tohoto průzkumného stanoviska je určení prioritních oblastí za účelem vytvoření příznivého prostředí pro sociální podniky v Evropě. EHSV se v průběhu let tohoto tématu dotkl v několika stanoviscích ⁽⁴⁾ a vítá skutečnost, že Komise věnuje novou pozornost sociálním podnikům. Je také důležité, aby byl uznán podstatný kus práce, kterou v této oblasti vykonaly v uplynulých letech různé zainteresované strany. Část této práce je zohledněna v tomto stanovisku ⁽⁵⁾.

3. Přípomínky EHSV

3.1 Definice sociálních podniků

3.1.1 Rozdílné jazykové a kulturní tradice vedly k odlišným významům pojmu sociální podnik.

⁽¹⁾ KOM(2010) 608 v konečném znění.

⁽²⁾ KOM(2011) 206 v konečném znění.

⁽³⁾ Úř. věst. C 132, 3.5.2011, s. 47.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 95, 30.3.1998, s. 99; Úř. věst. C 117, 26.4.2000, s. 52; Úř. věst. C 112, 30.4.2004, s. 105; Úř. věst. C 234, 22.9.2005, s. 1; Úř. věst. C 120, 20.5.2005, s. 10; Úř. věst. C 318, 23.12.2009, s. 22; Úř. věst. C 44, 16.2.2008, s. 84.

⁽⁵⁾ Například síť EMES (www.emes.net), Ciriec International (www.ciriec.ulg.ac.be), Cecop (www.cecop.coop).

3.1.2 EHSV chápe, že je zapotřebí jasné definice, aby úsilí mohlo být více zaměřené, místo definice však navrhuje popis vycházející ze společných rysů, například:

- **primární jsou sociální cíle** spíše než cíle zisku, dochází k vytváření sociálních výhod, které jsou prospěšné široké veřejnosti nebo jejím příslušníkům;
- forma je převážně nezisková, **přebytky jsou v první řadě znovu investovány** a nejsou rozdělovány mezi soukromé akcionáře nebo vlastníky;
- **rozmanité právní formy a modely**, např. družstva, vzájemné společnosti, dobrovolná sdružení, nadace, výdělečné či nevýdělečné podniky, často spojení různých právních forem a občas změna formy podle potřeb;
- ekonomické subjekty, které **vytvářejí zboží a služby** (často obecného zájmu), často s výrazným prvkem sociálních inovací;
- fungování jako **nezávislé subjekty** s výrazným prvkem **zapojení a spolurozhodování** (zaměstnanci, uživatelé, členové), **správy a demokracie** (buď zastupitelské nebo otevřené);
- často pocházejí z **organizací občanské společnosti** nebo k nim jsou přidruženy.

3.1.3 Sociální podniky **významně přispívají společnosti** a jsou hlavním rysem **evropského sociálního modelu**. Přispívají k dosažení cílů strategie Evropa 2020 tím, že vytvářejí pracovní místa, rozvíjejí inovativní řešení k uspokojení potřeb veřejnosti a budují sociální soudržnost, začlenění a aktivní občanství. Zvláštní roli mají při podpoře účasti žen, starších osob, mládeže, menšin a migrantů. Je také nutné uznat, že mnoho sociálních podniků jsou malé a střední podniky, často působící v sociální ekonomice, a některé jsou aktivní v oblasti pracovního začlenění.

3.1.4 Probíhající práce Komise v oblasti **právních struktur** pro sociální ekonomiku musí brát tyto rysy v úvahu, aby se zajistilo, že budou zahrnuty všechny formy sociálních podniků. Komise by také měla zvážit provedení **studie o nových**

právních formách a legislativních iniciativách pro sociální podniky, které se objevují v některých členských státech ⁽⁶⁾, aby posoudila jejich užitečnost.

3.2 Zahrnutí sociálních podniků do veřejné politiky v oblasti podniků

3.2.1 Veřejné politiky týkající se rozvoje a růstu podniků jsou propojeny s několika oblastmi politik, jako je hospodářská soutěž, vnitřní trh, finance a inovace. Iniciativy veřejné politiky zaměřené na usnadnění zakládání a fungování podniků musí zohlednit a zahrnout **sociální podniky za stejných podmínek jako jiné formy podniků**, a to na úrovni členských států i na úrovni EU, a současně uznat jejich specifické rysy.

3.2.2 Sociální podniky často působí lokálně a rozšíření není vždy očividným zájmem či prioritou. Tyto podniky často místo konkurování nebo rozšiřování svého modelu dávají přednost jiným přístupům k růstu. To je třeba vzít v úvahu při zkoumání **přeshraničních iniciativ v oblasti sociálního podnikání**. EU a členské státy by měly financovat a podporovat zakládání fór, výměny stážistů, „tábory pro sociální inovace“ a licencování v sociálních službách, které mohou být lepším způsobem, jak povzbudit nové nápady a přeshraniční spolupráci.

3.3 Podněcování sociálních investic

3.3.1 Lepší přístup ke kapitálu jak pro založení podniku, tak pro jeho růst je pro sociální podniky prioritou. V současnosti je nedostatek finančních nástrojů vytvořených zvláště pro sociální podniky navzdory značnému zájmu o spolupráci mezi finančními institucemi i sociálními podniky. Na místní a celostátní úrovni se nyní začíná objevovat řada inovativních finančních nástrojů. Komise by měla iniciovat **shromažďování a sdílení osvědčených postupů stojících za těmito inovativními iniciativami** a existujících odborných zkušeností v členských státech, aby **se podnítily sociální investice** do evropských sociálních podniků. Komise by přitom měla mít na paměti tato fakta:

3.3.1.1 Sociální podniky potřebují vzhledem ke svým zvláštním rysům a rozmanitým právním formám jiné nástroje financování než ostatní typy podniků. Pro sociální podniky je během jejich životního cyklu výhodnější zvláště uzpůsobená forma **hybridního kapitálu** ⁽⁷⁾, který obsahuje prvky dotací, vlastního kapitálu a dluhového kapitálu. Hybridní kapitál spojuje složku dotační (veřejné dotace, dobročinné fondy, dary) s vlastním kapitálem a nástroji pro sdílení dluhů a rizik. Mezi finanční nástroje, které mají povahu hybridního kapitálu, patří vratné dotace, odpustitelné půjčky, převoditelné dotace a dohody o sdílení výnosů. Hybridní kapitál v sobě často zahrnuje úzkou interakci mezi veřejným a soukromým kapitálem.

⁽⁶⁾ Community Interest Company ve Spojeném království, 2005; italský zákon č. 118/2006 a výnos č. 155/2006; finský zákon č. 1351/2003; slovinský zákon o sociálním podnikání z roku 2011.

⁽⁷⁾ Viz <http://www.schwabfound.org/pdf/schwabfound/SocialInvestmentManual.pdf>.

3.3.1.2 V úvahu by se měl vzít i vznik **prostředníků**, kteří se konkrétně zaměřují na sociální podniky. Tyto subjekty jsou důležité pro spojení sociálních podniků s investory, poskytování informací o kapitálu a jeho zajišťování a nabídku poradenství a podpory. Existuje mnoho zajímavých příkladů, které by měly být dále prozkoumány. ⁽⁸⁾

3.3.1.3 Komise by také měla věnovat pozornost vzniku různých typů veřejných **sociálních investic** ⁽⁹⁾ a dalších iniciativ ve finančním sektoru (družstevní banky ⁽¹⁰⁾, sociální banky ⁽¹¹⁾, komerční banky se sociálními programy ⁽¹²⁾) nebo inovativních nástrojů, jako jsou „dluhopisy se sociálním dopadem“ (social impact bonds ⁽¹³⁾). Je zvláště důležité podporovat tyto iniciativy právě nyní, kdy se snižuje veřejné financování.

3.3.2 Je zásadní, aby Komise zajistila, že **regulační rámec EU** (např. pravidla státní podpory) bude spíše podporovat než omezovat vznik těchto nových finančních nástrojů.

3.3.3 Příští programové období **strukturálních fondů** musí přímo zahrnovat programy pro zakládání a rozvoj sociálních podniků a být k dispozici po delší dobu, aby se zaručilo, že podpora bude zachována i během citlivé fáze založení podniku. Mají-li strukturální fondy podporovat sociální podniky, měla by Komise také dodat **pokyny k osvědčeným postupům** při spojování a posilování finančních nástrojů z různých zdrojů.

3.4 Modernizace veřejných financí

3.4.1 Sociální podniky často vytvářejí zboží a služby obecného zájmu, které jsou primárně financovány z veřejných zdrojů. Současný právní rámec dává při jejich využívání často přednost velkým soukromým subjektům s dobrou kapitalizací. Mělo by dojít k vytvoření nových právních nástrojů nebo k rozvinutí nástrojů stávajících, tak aby byly vhodnější pro sociální podniky. Komise by měla zahájit **studii v celé EU s cílem porovnat přístupy ve veřejném financování**, které obzvláště vyhovují sociálnímu podnikání.

3.4.2 Jak EHSV zdůraznil ve svém stanovisku INT/570 ⁽¹⁴⁾, musí dojít ke zvýšení účasti malých a středních podniků, včetně sociálních podniků, na veřejných zakázkách. Rozhodující je zajistit **rovný přístup k veřejným zakázkám** pro všechny

subjekty. Zadávání veřejných zakázek by mělo být zjednodušeno prostřednictvím **zjednodušení administrativních postupů**. Role Komise je v této věci klíčová při shromažďování a sdílení účinných a jednoduchých modelů zadávání veřejných zakázek pro sociální podniky.

3.4.3 Stanovisko EHSV k zadávání veřejných zakázek také poukazuje na **význam inovativních, environmentálních a sociálních aspektů při jejich zadávání**. V tomto smyslu je zásadní příručka Komise *Sociální nakupování* ⁽¹⁵⁾, v níž jsou určeny způsoby, jak zohlednit sociální a environmentální otázky při zadávání veřejných zakázek, a měla by se jí věnovat větší pozornost. Komise by také měla přijmout opatření k tomu, aby se povzbudilo a posoudilo rozšíření veřejných nabídek se sociálními faktory.

3.4.4 Komise se musí vypořádat s **praxí tzv. pozlacení („gold plating“)** veřejných zakázek, k níž dochází v některých členských státech, tím, že bude vytvářet povědomí o alternativních, vhodnějších a inovativnějších nástrojích veřejného financování.

3.4.5 Sociální podniky se často musejí vypořádat s pravidly státní podpory. EHSV ve svém stanovisku INT/455 ⁽¹⁶⁾ podporuje rozmanitější a přiměřenější přístup, potřebu zohlednit nejen ekonomická kritéria, ale i sociální, územní a environmentální aspekty a měřit účinnost z hlediska kvality, výsledků a udržitelnosti. Probíhající snahy o **zjednodušení a ujasnění** pravidel státní podpory proto musí vzít v úvahu, jaký vliv budou mít jejich případné úpravy na sociální podniky. Je také důležité **upozornit na již existující výjimky** z těchto pravidel. ⁽¹⁷⁾

3.4.6 Komise by ve svém přezkumu pravidel státní podpory měla zvážit rozšíření **výjimek na všechny sociální služby obecného zájmu** nebo, jak je navrženo ve stanovisku EHSV, **poskytnout výjimku z oznamování** pro všechny veřejné služby poskytované v malém rozsahu a některé sociální služby. Nejistota a větší administrativní zátěž spojená s dodržováním pravidel státní podpory může odradit soukromé investory a úředníky starající se o veřejné zakázky od toho, aby se zabývali sociálními podniky. Výjimky mohou povzbudit více inovací a založení nových podniků. Podobná iniciativa by však nicméně měla zajistit mechanismus, jak předejít korupci.

3.4.7 Sociální podniky mají odlišnou právní podobu, a proto často podléhají odlišným **daňovým pravidlům a podmínkám**. Sociální podniky v některých členských státech požívají s ohledem na své sociální cíle a omezené nebo určitou výši dané rozdělování zisku daňového zvýhodnění a jiných daňových úlev. Tyto úlevy je třeba přezkoumat a sdílet, aby se povzbudil rozvoj vhodných pravidel pro sociální podniky bez ohledu na jejich právní podobu.

⁽⁸⁾ Viz www.unltd.org.uk; www.commoncapital.org.uk; www.cafonline.org.

⁽⁹⁾ Nejdůležitějšími subjekty nabízejícími sociální investice jsou dobročinné fondy rizikového a rozvojového kapitálu, solidární investiční fondy, poradenské firmy v oblasti financování a burzy s akciemi sociálních podniků. Další podrobnosti najdete v dokumentu *Investor Perspectives on Social Enterprise Financing* (Pohled investora na financování sociálního podniku), http://217.154.230.218/NR/rdonlyres/1FC8B9A1-6DE2-495F-9284-C3CC1CFB706D/0/BC_RS_InvestorPerspectivesonSocialInvestment_forweb.pdf. Příkladem sociálního investování je „Big Society Capital“ ve Spojeném království (viz <http://www.cabinetoffice.gov.uk/content/big-society-capital>).

⁽¹⁰⁾ Viz www.eurocoopbanks.coop.

⁽¹¹⁾ Viz www.triodos.be.

⁽¹²⁾ Iniciativa bankovní skupiny Intesa Sanpaolo pro sociální podniky; Banca Prossima www.bancaprossima.com.

⁽¹³⁾ Viz www.socialfinance.org.uk/sib.

⁽¹⁴⁾ Úř. věst. C 318, 29.10.2011, s. 113.

⁽¹⁵⁾ Viz <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=331&langId=en&pubId=606&type=2&furtherPubs=yes>.

⁽¹⁶⁾ Úř. věst. C 248, 25.8.2011, s. 26.

⁽¹⁷⁾ Například podpora odborné přípravy zaměstnanců, podpora zaměstnanosti, pomoc postiženým lidem a drobné formy podpory.

3.5 Spuštění rozvojových programů pro sociální podniky

3.5.1 Sociální podniky potřebují mít **přístup ke speciálně vytvořeným programům podpory** za účelem rozvoje. Iniciativy obsahující „střediska“ poskytující podporu podnikům, pracovní místa a odborné vedení a také programy odborné přípravy vytvořené sítěmi sociálních podniků se ukázaly jako účinné ve fázi zakládání podniku. Zvláštní důraz by se měl klást na programy připravenosti na investice. Vznik a sdílení podobných programů podpory by měl být povzbuzován.

3.5.2 Je zapotřebí vyvinout úsilí na podporu **příští generace sociálních podnikatelů**. Sociální podnikání by mělo být podporováno ve formálním, informálním a neformálním učení. Členské státy by měly mezi sebou sdílet zvláštní odbornou přípravu pro sociální podniky ⁽¹⁸⁾.

3.5.3 Komise a členské státy by měly **podporovat zavedené subjekty a sítě v oblasti sociálního podnikání a spolupracovat s nimi**. Sociální podniky často vznikají v dobrovolnickém sektoru nebo v sociální ekonomice a představují vynikající způsob, jak oslovit sociální podnikatele a podniky.

3.6 Vytváření povědomí o sociálních podnicích a důvěry v ně

3.6.1 Sociální podniky musí být více vidět a být uznávány jako nepostradatelná část společnosti. Komise by měla zvážit zavedení evropského „**označení sociální podnik**“, jež by zvýšilo povědomí a uznání a vybudovalo důvěru a zájem. Prvním krokem by měla být studie iniciovaná Komisí a prováděná ve spolupráci se sociálními podniky, která by se zabývala stávajícími označeními a dalšími systémy osvědčování, které již v mnoha členských státech existují ⁽¹⁹⁾.

3.6.2 Ve výzkumu a při tvorbě politik je „podnik“ často ztotožňován se soukromým podnikem vytvářejícím zisk. Mělo by se proto vyvinout úsilí o setrvalé zahrnutí **sociálních podniků do programů výzkumu, inovací a vývoje**.

3.6.3 Chybí **konsolidované statistiky o sociálních podnicích** na úrovni členských států a EU. Ve všech členských státech by se mělo podporovat využívání satelitních účtů ⁽²⁰⁾. Kromě toho by s plánovitým shromažďováním, porovnáváním a šířením znalostí pomohlo zřízení „střediska pro sledování“ sociálních podniků na úrovni EU, do něž by byl aktivně zapojen EHSV a jeho celostátní protějšky za úzké spolupráce s členskými státy.

3.6.4 Na výhody sociálních podniků je třeba více poukazovat pomocí **měření jiných hodnot než čistě ekonomické hodnoty**. Existuje několik nástrojů k měření sociálních

výsledků ⁽²¹⁾ a také metody sociálního účetnictví. Používání těchto nástrojů je pro malé subjekty bohužel často složité. EU by měla společně se sociálními podniky, výzkumníky a poskytovateli kapitálu podpořit využívání existujících systémů, ale také učinit kroky k vytvoření jednoduššího společného evropského systému nebo kodexu chování, který by z těchto existujících systémů vycházel.

3.6.5 **Zvýšení důvěry** v sociální podniky je závislé na zodpovědnosti a transparentnosti. Sociální podniky často závisí na financování z veřejných zdrojů, soukromých darů a členských poplatků. Ke zvýšení důvěry investorů je nutné podávat o využití těchto zdrojů otevřenější zprávy prostřednictvím **otevřeného systému předkládání zpráv**, jež by se mohl stát obvyklou metodou EU. Větší transparentností a otevřeným předkládáním zpráv by se také předešlo nebezpečí, že se sociální podniky rychle zaměří na vykazování zisku s nepřiměřenými platy vedoucích pracovníků a členů správních rady.

3.6.6 Vytvoření optimálních podmínek pro sociální podniky vyžaduje **vedení a probíhající dialog** mezi všemi složkami společnosti. K tomu je za vedení Komise potřeba spolupráce mezi všemi institucemi EU, členskými státy a celou společností se zvláštní pozorností věnovanou regionálním úřadům, které jsou často hlavními zainteresovanými stranami. EHSV, stejně jako Výbor regionů, může hrát v další etapě činnosti v této oblasti vzhledem ke svému složení, odborným zkušenostem a úzké vazbě na členské státy nezbytnou úlohu.

3.7 Další připomínky

3.7.1 Sociální podniky často zapojují **dobrovolníky**. Je důležité, aby jejich role byla jasná. Rozhodnutí Rady ze dne 27. listopadu 2009 ⁽²²⁾ zdůrazňuje, že dobrovolné činnosti jsou takové, které „určitá osoba vykonává z vlastní svobodné vůle, na základě vlastního rozhodnutí a motivace“. Nenahrazují profesionální, placené pracovní příležitosti a jsou pro společnost přínosem.

3.7.2 Sociální podniky musí stejně jako všichni ostatní zaměstnavatelé splňovat požadavky na **důstojné pracovní podmínky** a dodržovat všechny platné kolektivní smlouvy. Sociální podniky musí při provádění ustanovení evropských právních předpisů, vnitrostátních zákonů a/nebo kolektivních smluv v oblasti práva na informace, konzultace a účast zaměstnanců určit nejvhodnější a nejprůměrnější způsob, jak zajistit řádné uplatňování těchto práv.

3.7.3 Sociální podniky se vytvářely v rámci rozdílných vnitrostátních podmínek. EHSV zejména naléhá na Komisi, aby zaměřila přiměřenou podporu a iniciativy na **rozvoj sociálních podniků v nových členských státech**. Mezi významné iniciativy patří přijetí změn v jejich systémech sociálního zabezpečení, podpora politiky aktivního začleňování, povzbuzování k vytváření subjektů sociální ekonomiky / sociálních podniků a otevření trhu s veřejnými službami.

⁽¹⁸⁾ Viz www.sse.org.uk a různé magisterské programy pro sociální podnikatele (univerzita v Trentu (Università di Trento) a Bocconiho univerzita (Università Bocconi)).

⁽¹⁹⁾ Viz www.standardsmark.org/en a www.socialenterprisemark.org.uk.

⁽²⁰⁾ Viz http://unstats.un.org/unsd/publication/SeriesF/SeriesF_91E.pdf.

⁽²¹⁾ Viz www.thesroinetwork.org; <http://iris.thegiin.org>; www.iso.org/iso/social_responsibility.

⁽²²⁾ Úř. věst. L 17, 22.1.2010, s. 43.

3.7.4 EU by také měla podporovat **sociální podnikání mimo své hranice**. Evropský model sociálního podniku by měl být sdílen, aby podnítil rozvoj podobných modelů v kandidátských zemích a po celém světě.

V Bruselu dne 26. října 2011.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Staffan NILSSON
